

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

Заснована 21 квітня 1927 р.

№5-6
(3467-3468)

9 лютого
2024 р.

Виходить
двічі на місяць

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Пам'ятаймо політехніків, загиблих у війні з росією

Майже два роки триває в Україні повномасштабна війна, яку розв'язав російський агресор. У лавах захисників Батьківщини є немало працівників, студентів і випускників КПІ ім. Ігоря Сікорського. Як і тисячі наших співвітчизників, вони, не шкодуючи здоров'я і життя, виявляють стійкість і героїзм у боротьбі з рашистськими загарбниками. У цій війні, на превеликий жаль, Україна втрачає кралиць своїх синів.

Скорботний список полеглих упродовж останніх місяців київських політехніків поповнився новими прізвищами. Це – випускник ІХФ 2005 року **Дмитро Пономарчук**, випускник ПБФ 2016 року **Ярослав Бичук**, випускник ФАКС 2010 року **Артем Знак**, випускник зварювального факультету 1994 року **Андрій Хабінець**, випускник ФСП 2022 року **Тарас Кутний**, студент ФІОТ **Єгор Векленко**, випускник КПІ **Олексій Льон**, випускник механіко-машинобудівного факультету 1993 року **Костянтин Синякевич**, випускник НН ММІ 2014 року **Олександр Синельников**, випускник НН ІАТ **Олексій Коробков**, студент ФЕА **Олег Пташник**.

Вічна і світла пам'ять загиблим захисникам України!

"Унікальне" та "перше в Україні" – такі визначення найчастіше лунали 25 січня від учасників відкриття в університетській Науково-технічній бібліотеці ім. Г.І.Денисенка багатофункціонального укриття smart shelter CLUST SPACE для студентів, викладачів і співробітників КПІ. Причому казали це люди, які бачили у своїй професійній біографії доволі багато: представники державної влади, бізнесу, громадських організацій та, звісно, самі політехніки.

Smart shelter, або "розумне укриття" (так перекладається з англійської це словосполучення), площею майже 600 кв. метрів може прийняти до 500 осіб. Воно дійсно багатофункціональне, бо ті, хто під час повітряних тривог перебуватимуть у цьому сучасному просторі, зможуть не переривати повноцінного навчання й роботи, проводити хакатони й наукові конференції, ділові зустрічі й мозкові штурми, відпочивати й готуватися до

У КПІ відкрито перше в Україні "розумне укриття"

занять тощо. Недарма ж гаслом, під яким проходило відкриття нового укриття, було "Safe Space of Ideas" – "Безпечний простір ідей". Отож шелтер розбито на декілька зон різного призначення – спільні робочі приміщення, кімнати для перемовин, відпочинку й санітарно-гігієнічних потреб. Усі вони облаштовані всім необхідним для людей.

"Ми з вами перебуваємо в такій ситуації, коли найбільша європейська країна знаходиться у стані війни. І це в цифрову епоху, епоху сучасних технологій і потужного розвитку, – з гіркотою поділився з "Київським політехніком" своїми думками щодо цієї своєї роботи фахівець, який спроектував цей об'єкт, головний архітектор студії "Peker&Partners" Павло Пекер. – Я працював багато років у країнах, де триває війна, – в Іраку, в Лівії, а також у Єгипті, Об'єднаних Арабських Еміратах і маю доволі широкий досвід у сфері безпекових рішень. Але я ніколи не думав, що мені доведеться застосувати його в моїй рідній країні".

Навіть не віриться, що донедавна це було просто підвальне бібліотечне книгозховище – хоча й сухе та прибране, але доволі похмурі і зовсім не таке, в якому хотілося б пере-

бувати довше декількох хвилин, потрібних, щоб знайти й винести нагору замовлене читачем видання. Тепер не так. Певна річ, нове призначення цих площ не є аж таким, що надихає на бажання спускатися сюди знов і знов. Але для того, щоб людина, потрапивши через реальну небезпеку до шелтеру, не відчувала себе загнаною в підпілля істотою, що мусить просто перечекати її перетерпіти страшні години обстрілів, архітектори і будівельники зробили максимум можливого. Тут немає тьмяного освітлення і піску на підлозі, запаху плісняви й тосчного капотіння, обшарпаних стін і невідь звідки знесених старих потірканих лав. Натомість у новому укритті є все, щоб той, хто буде змушений перебувати тут частину свого життя, не відчував дискомфорту. Ретельно продумано все – від яскравості світла та кольору й форми зручних для сидіння, відпочинку й снання меблів до розташування розеток і можливості підтримувати зв'язок із зовнішнім світом (про наявність Інтернету немає навіть потреби згадувати). На світлих стелажах уздовж стін – книжки на різні сма-

ки та зацікавлення. Звісно, з огляду на те, що це укриття є частиною університетської бібліотеки, здебільшого доволі серйозні, але є й пригидницькі, дитячі та інші. Понад те, в цьому сховищі передбачено навіть відкриття невеличкого кафетерія.

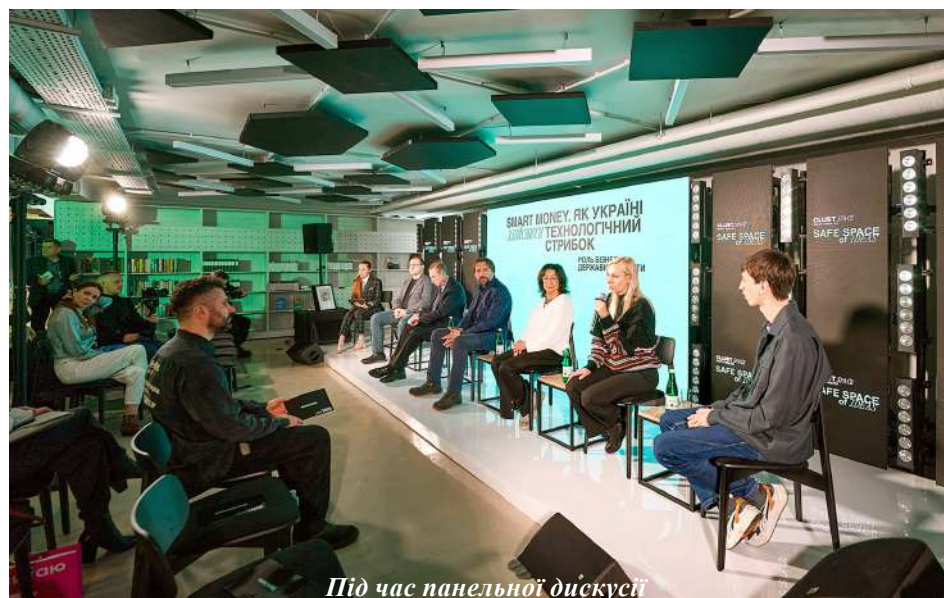
Багатофункціональність і комфорт цих приміщень дозволить використовувати їх не лише під час ворожих обстрілів, але й у спокійні часи – як коворкінг і зручну платформу для проведення різноманітних заходів. Безумовно, smart shelter зможе ефективно працювати й після Перемоги.

"CLUST SPACE – це не просто точкове рішення проблеми навчання під час війни, а системна робота з розвитку студентства. Цей проект насправді став відповіддю на велику кількість поточних запитів суспільства, і він є унікальним безпековим рішенням, яке можна перенести на інші регіони України і за її межі також", – розповів ініціатор проекту CLUST SPACE, підприємець, засновник венчур білдера CLUST і CEO венчурного фонду Adventures Lab Руслан Тимофеев.

стор. 2

На церемонії відкриття виступає Михайло Згуровський

Під час панельної дискусії

стор. 1

Проект вперше був представлений 2022 року на Фестивалі інноваційних проєктів "Sikorsky Challenge", який традиційно щосені проводиться в КПІ. Певна річ, журі цю ідею помітило й належно оцінило: проєкт став одним із переможців. Далі був пошук донорів і партнерів, розробка дизайну, візуалізації та технічних рішень.

Монтажно-будівельні та ремонтні роботи в приміщеннях одного з колишніх книго-сховищ бібліотеки тривали 5 місяців. Як розповіла на церемонії відкриття шелтеру керівниця проєкту Анастасія Войткевич, над ним постійно працювала команда з 36 людей. Загалом у створення цього укриття було вкладено 415 тисяч доларів. При цьому є дуже важливий нюанс, про який вона також не забула сказати: "Це абсолютно благодійний проєкт. А це означає, що в ньому відсутня бізнес-складова, в ньому немає бізнес-кейсів з повернення інвестицій або прибутковості". Тобто цей проєкт, окрім усього іншого, – ще й наочна демонстрація потенціалу соціально-відповідального бізнесу, який усвідомлює свою роль у забезпеченні життєдіяльності й подальшого розвитку нашої країни навіть у важкі воєнні часи.

Усю інфраструктуру укриття розраховано на тривале перебування в ньому небезпеки. Тим більше, що унікальна вентиляційна система дозволяє безпечно перебувати в ньому до 72 годин великої кількості людей навіть якщо ворог остаточно збожеволить і наважиться на застосування зброї масового ураження. "Можу запевнити вас, що в жодному дитячому садочку, школі або закладі вищої освіти такої системи сьогодні немає. Я розумію, що це дорого, але це дасть можливість перебувати тут у безпеці людям у випадку не лише ворожого обстрілу, але й, не дай Боже, якоїсь радіаційної або хімічної аварії, – так про цю вентиляційну систему відгукнувся начальник управління організації заходів цивільного захисту ГУ ДСНС України в місті Києві Олег Стоволос. – Я особисто вважаю, що це дуже круто".

"Безпека є край важливою умовою для забезпечення освітнього та наукового процесів у воєнний час. Тому облаштування в Київській політехніці безпечного і комфортного простору Smart shelter CLUST SPACE, в якому креативна спільнота зможе створювати інновації світового рівня, має велике значення не лише для

У КПІ відкрито перше в Україні "розумне укриття"

університету, а й для всієї країни – на цьому наголосив, виступаючи перед учасниками церемонії відкриття шелтеру, ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Михайло Згуровський, і продовжив – нове інноваційне укриття на базі нашої Науково-технічної бібліотеки слугуватиме як спільноті КПІ, так і буде ефективно використовуватися учасниками Всеукраїнської інноваційної екосистеми "Sikorsky Challenge Ukraine", МОН України, Мінцифри, іншими науково-освітніми установами і відомствами для розвитку інновацій".

До речі, завершилася церемонія відкриття шелтеру першим із присвячених інноваційному розвитку країни заходів – панельною дискусією "Smart money. Як Україні здійснити технологічний стрибок. Роль

бізнесу, держави та освіти". Участь у ній взяли представники влади (заступник Міністра освіти і науки України Денис Курбатов та керівниця державного проєкту DEFENSE-TECH кластера Brave І Наталія Кушнерська), освіти (ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Михайло Згуровський, керівниця Екосистеми КПІ "Sikorsky Challenge" Інна Малокова), бізнесу (Віцепрезидент Канадсько-Української торгової палати в Україні, керівник Партнер Торонто-Київ, співзасновник компанії "Yakaboo", голова Наглядової ради "Промприлад. Реновація" Юрій Кривошея) та стартаперського руху (співзасновник і CEO стартапу Wantent, до-

цент кафедри цифрових технологій в енергетиці КПІ Олексій Шалденко).

Що ж до подальшого масштабування проєкту зі створення багатофункціональних укриттів для українських вишів, то, як повідомили ініціатори його реалізації, вони обладнуватимуть подібні шелтери передусім у тих закладах вищої освіти, що працюють у містах, розташованих неподалік від лінії фронту. Отож на черзі Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара. Для будівництва там шелтеру першим надав доволі значну суму ІТ-підприємець і, до речі, випускник КПІ Михайло Савченко.

Дмитро Стефанович

ЗНАЙ НАШИХ

Подяки від НАН України – юним винахідникам

У Міжнародний День дітей-винахідників, який щорічно відзначається 17 січня, Президент НАН України академік Анатолій Загородній зустрівся з вихованцями Київської Малої академії наук (МАН) і вручив кращим представникам учнівської молоді Подяки від Національної академії наук України та Київської Малої академії наук за високі результати у винахідницькій діяльності.

Серед нагороджених – учні та учениці Політехнічного ліцею НТУУ "КПІ" Роман Здоровило, Володимир Руських, Вячеслав та Ілля Рибачики, Богдан Онопрієнко та випускниця цього ж ліцею Марія Деркач.

Президент НАН України відзначив високий рівень наукових досягнень учнів, важливість продовження ними винахідницької діяльності для майбутнього України та побажав їм нових успіхів на науковій ниві. Слід відзначити, що переважна більшість проєктів юних винахідників має оборонне або подвійне призначення – тут є, зокрема, додаток для виявлення вибухонебезпечних об'єктів, захисна система виявлення лазерного випромінювання, пристрій для захисту від вибухів мін.

Ліцеїсти – Володимир Руських, Ілля Рибачик, Роман Здоровило, Марія Деркач, Вячеслав Рибачик. Вчителі – Іван Комаров, Олександр Довженко, Оксана Співак, Олег Козленко

Збільшення кількості саме таких проєктів відбулося в останні два роки, після повномасштабного вторгнення російських загарбників в Україну.

Подяки від НАН України та Київської МАН за високі досягнення у підготовці юних винахідників міста Києва також отримали їхні наукові керівники, зокрема заслужений вчитель України, керівник секції "Технології виробництва" відділення інженерії та матеріалознавства Київської МАН Олег Козленко, вчителі Політехнічного ліцею НТУУ "КПІ" Іван Комаров, Оксана Співак, Олександр Довженко.

Володимир Школьніий

ТОП 1000 українських науковців у базі даних Scopus 2023

Упорядники міжнародного некомерційного рейтингу National H-index Ranking, створеного для об'єктивного ранжування університетів, наукових організацій та науково-дослідних установ за оцінкою показника індексу Гірша в базі даних Scopus, оприлюднили індивідуальний рейтинг ТОП 1000 найцитованіших українських вчених 2023 року. До нього ввійшли і 18 вчених, які працюють у КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вітаємо колег!

Позиція	ПІБ	H-index
56	Фокін Андрій Артурович	40
94	Куссуль Наталія Миколаївна	34
150	Шемет Володимир Жданович	29
158	Шелестов Андрій Юрійович	28
190	Пільтяй Степан Іванович	27
256	Бродін Олександр Михайлович	25
320	Воробйова Вікторія Іванівна	23
514	Пересада Сергій Михайлович	20
613	Касьянов Павло Олегович	19
653	Булашенко Андрій Васильович	19
696	Горшков Вячеслав Миколайович	18
707	Захаров Олександр Віталійович	18
767	Карпець Мирослав Васильович	17
877	Барабаш Олег Володимирович	17
880	Кучко Андрій Миколайович	17
888	Гунченко Павло Олександрович	17
904	Ільченко Михайло Юхимович	16
969	Донцова Тетяна Анатоліївна	16

ЗВІТУЮТЬ ПРОРЕКТОРИ

Проректор В.А.Кондратюк про забезпечення життєдіяльності університету в 2023 році й плани на рік 2024

"Київський політехнік" продовжує друкувати матеріали звітів проректорів за напрямками про роботу підпорядкованих їм структур. На черзі скорочена версія звіту проректора з адміністративних питань В.А.Кондратюка "Організація та забезпечення життєдіяльності університету", з яким він виступив на засіданні Вченої Ради університету 15 січня. У звіті представлено основні результати діяльності відділу з питань цивільного захисту, департаментів безпеки, господарської роботи, майнових та соціальних питань у 2023 році та окреслено основні завдання на 2024 рік.

Майновий комплекс Університету налічує 32 навчальних корпуси, 21 гуртожиток, Центр культури та мистецтв, Науково-технічну бібліотеку, господарські споруди, 6 житлових будинків і 4 бази відпочинку.

В.А.Кондратюк

Цивільний захист

Тривають систематичні ракетні обстріли нашої держави та Кієва. Отож надважливим є завдання створення для здобувачів вищої освіти та працівників університету безпечних умов для навчання та роботи.

Упродовж минулого року для забезпечення цього обладнано і атестовано службовцями Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) та Національної поліції найпростіші укриття у підвальних приміщеннях 17-ти навчальних корпусів, 14-ти гуртожитках Студмістечка й 3 захисні споруди цивільного захисту (ЦЗ). Додатково атестовано 2882 місць в укриттях, тож станом на 15 січня їхня загальна кількість становить 8200 – це на 35% більше, ніж торік.

З метою пошуку можливостей збільшення площ укриттів, комісія університету за участі представників ДСНС провела ретельний огляд підвальних приміщень навчальних корпусів та гуртожитків Студмістечка. За його результатами підготовлено план облаштування укриттів на 2024 рік. Він передбачає створення додатково ще 2500 місць за умови проведення ремонтних робіт та реконструкції деяких приміщень. Таким чином протягом 2024 року планується збільшити кількість місць в укриттях до 10500.

На сайтах університету та його структурних підрозділів розміщено карти 17-ти найпростіших укриттів у навчальних корпусах, 14-ти у студмістечку (з урахуванням новостворених) і 3-х захисних споруд цивільного захисту на території університету.

Захисні споруди та найпростіші укриття укомплектовано необхідним майном, інвентарем, засобами та матеріалами, що дозволяють забезпечити безпечні умови перебування там студентів і співробітників університету.

У кожному укритті функціонує мережа Інтернет, проводний телефонний зв'язок. Усі укриття забезпечені резервними джерелами електроживлення (генератори потужністю 7,5 кВт), тепловими гарматами.

Понад те, за рахунок зовнішніх інвестицій в Науково-технічній бібліотеці ім. Г.І.Денисенка завершено обладнання унікального укриття на 500 осіб. Смартшелтер розділе-

но на кілька зон: великий опенспейс – відкритий простір для навчання і проведення лекцій, читальний сектор, кімната для відеодзвінків, кафетерій, ігрова зона та інклюзивні вбиральні. У мирний час ці площі можуть бути використані як сучасний інноваційний майданчик для навчального процесу, а у військовий час – як укриття.

Загалом протягом року обладнано укриття у 4-му та 8-му навчальних корпусах, у ЦКМ, у 4-му гуртожитку студмістечка.

Протягом року наш університет за сприяння "Ротарі клуб Україна" отримав 2 промислових дизельних генератори максимальною потужністю в 138 та 94 кВА від данських ротарійців. Генератори можуть використовуватись у Пунктах незламності, укриттях і на інших об'єктах критичної інфраструктури університету для забезпечення безперебійної роботи під час можливих блекаутів.

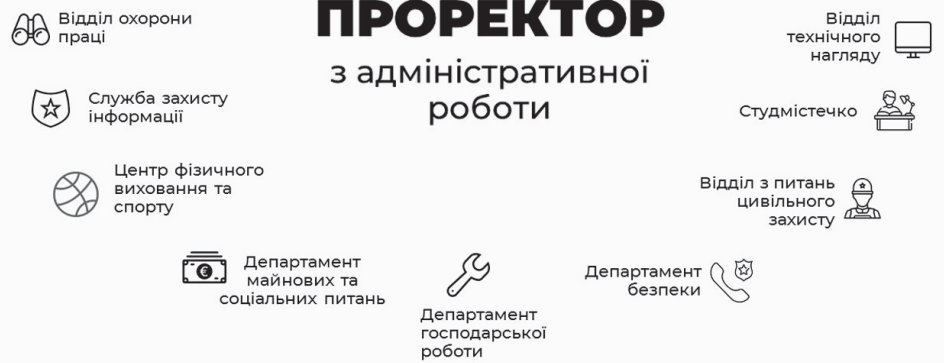
Для забезпечення діяльності університету в умовах можливих блекаутів обладнано 21 Пункт незламності: 10 – на території студмістечка; 11 – у навчальних корпусах. Для оповіщення учасників освітнього процесу в університеті централізовано функціонують дві сирени С-40 (навчальний корпус № 1 та Студмістечко) та локальна мережа оповіщення "Радіо-КПІ" по вул. Політехнічній та на площі Знать.

У 2024 році планується проведення ремонтних робіт у підвальних приміщеннях навчальних корпусів №№ 9, 16, 17, 20 та гуртожитків №№ 9, 17, 21, що дозволить додатково створити до 2500 місць.

Департамент безпеки

У зв'язку з повномасштабним вторгненням росії на територію нашої держави, постійно надавалася допомога та підтримка Збройним Силам України. Університет постійно допомагає військовослужбовцям з числа співробітників та студентів університету, які сьогодні захищають Україну, за їхніми заявками та запитами. Цього вдається досягти лише за підтримки колективу та завдяки перерахуванню працівниками коштів до Благодійного фонду підтримки Збройних Сил України "Київський політехнік", який за більш ніж рік діяльності зібрав понад 3,2 млн грн. Сьогодні на рахунок Фонду на постійній основі надходять кошти від зарплат 900 співробітників університету. Тобто ми маємо ще значні резерви в нарощуванні обсягів надходжень. Звісно, такі заходи є добровільними, але ми муси-

Структура управління

мо пам'ятати про тих, завдяки кому маємо можливість жити та працювати.

Співробітники департаменту безпеки виконували низку важливих завдань: організацію цілодобового допуску до найпростіших укриттів під час повітряної тривоги; організацію посиленого перепускного режиму до навчальних корпусів університету; посилений контроль території, прилеглої до об'єктів охорони. На постійній основі здійснювалися обстеження підвальних приміщень і горіш.

Систематично здійснювалися спільні з працівниками поліції патрулювання території університету. Відпрацьовано 727 звернень від громадян стосовно підозрілих осіб, предметів або порушень громадського порядку. Співробітникам силових структур надавалася всебічна допомога – як фізична, так й інформаційна, а також проводилися заходи із застосуванням систем відеонагляду для унеможливлення порушень комендантської години. До речі, торік на території університету було встановлено 12 нових камер відеоспостереження. Загалом нині в нас цілодобово працюють 215 камер. З метою моніторингу черговими департаменту безпеки ситуації навколо корпусів на 3-х стаціонарних постах було облаштовано системи відеонагляду, що значно підвищило ефективність несення чергування та запобігання протиправним діям.

Встановлено серверне обладнання U-PROX та Ajax з можливістю дистанційного моніторингу для переведення системи охоронної сигналізації на сучасніші технології, що відповідають новітнім стандартам.

Протягом 2023 року на території Студмістечка демонтовано та прибрано 10 гаражів, власники яких не мали дозвільних документів на їхнє встановлення.

Для активної протидії злочинним проявам у кіберпросторі на постійній основі спільно з представниками кіберполіції та Служби безпеки України проводилися спільні комплексні заходи з унеможливлення кібератак на університетські сервери та інформаційні ресурси.

Департамент господарської роботи

Ремонтно-відновлювальні роботи

Загальний обсяг коштів, використаних в 2023 році для проведення ремонтно-відновлювальних робіт на об'єктах університету за

всіма способами виконання, становив 28,5 млн грн, що на 61% більше, ніж у 2022 році.

Ремонтні роботи між виконавчими підрозділами розподілялися так:

- а) силами сторонніх підрядних організацій – на суму 5,6 млн грн;
- б) власними силами Студентського містечка – 2,5 млн грн;
- в) власними силами підрозділів – 6,1 млн грн;
- г) силами Виробничо-експлуатаційного комбінату (ВЕК) – 14,3 млн грн (це на 46,35 % більше, ніж торік).

ВЕК повністю виконав ремонтно-відновлювальні роботи історичних Великої фізичної та Великої хімічної аудиторій.

Закуплено обладнання та виконано низку ремонтних робіт біюветного комплексу для забезпечення університету технічною водою у випадку повного блекаута. У 2024 році планується провести низку робіт зі встановлення системи очищення для отримання з цього комплексу питної води.

Благоустрій університету

Велику увагу впродовж року приділялося благоустрою та озелененню території.

На території кампусу було встановлено 2 нові скульптурні арт-об'єкти – присвячену студентам усіх поколінь композицію "Юність" і композицію "Першим підкорювачам неба", що уособлює конструкторів-авіаторів, які навчалися й працювали в Київській політехніці.

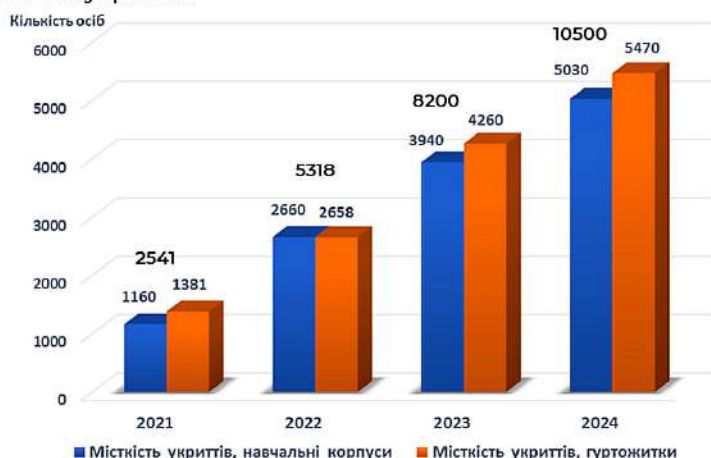
Продовжено роботи з благоустрою території вздовж вулиці Борщагівська. Роботи з благоустрою "Парку Нескорених" включали завершення викладення пішохідних доріжок, монтаж систем освітлення, встановлення лав для відпочинку та висадження зелених насаджень, які проходили у 3 етапи: на 1-му етапі було закладено алею з 10 сакур, які висадили студенти, викладачі та представники компанії "Боїнг Україна"; на 2-му висаджено близько 50 саджанців черемхи, берези, клена та ялини, на 3-му створено центральну алею з 73-х сакур.

Робота з облаштування "Парку Нескорених" проводиться 2-й рік поспіль. За цей час вже висаджено понад 600 саджанців різних порід дерев, які стануть зеленими легенями університету зі сторони вулиці Борщагівської.

стор. 4

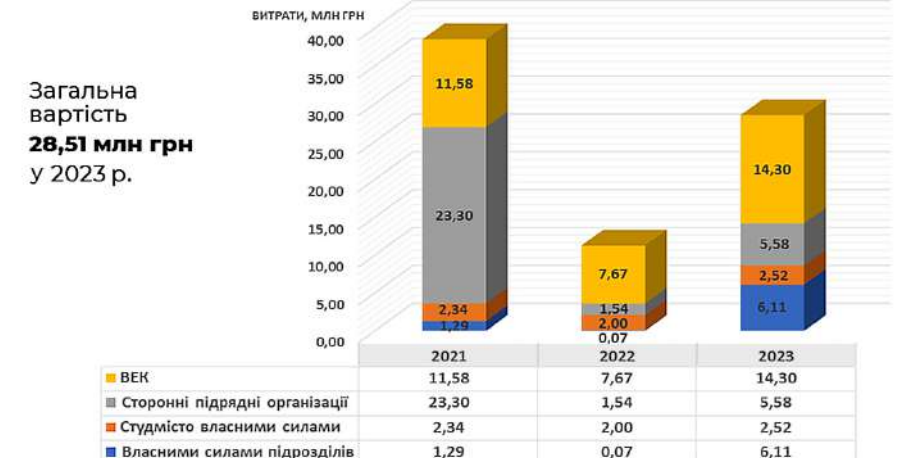
Облаштування захисних споруд цивільного захисту

Динаміка зростання кількості місць у захисних спорудах та найпростіших укриттях

Ремонтно-відновлювальні роботи

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи матеріально-технічної бази КПІ ім. Ігоря Сікорського

Витрати на утримання матеріальної бази студмістечка

Витрати	Сума, тис. грн	%
Ремонтно-відновлювальні роботи	294	0,4
Сантехнічне і електротехнічне обладнання	2 281	2,9
Загальногосподарчі та інші витрати	9 237	11,9
Комунальні витрати	48 093	62,0
Інше	413	0,5
Оплата праці і нарахування	17 257	22,2
Всього:	77 575	100
Залишок на 01.01.2024	8 814	

Енергоспоживання

Динаміка змін споживання енергоресурсів КПІ ім. Ігоря Сікорського у 2021–2023 рр.

стор. 3

Реалізація програми з озеленення й оновлення парків триває. За матеріалами проведених представниками КО "Київзеленбуд" обстежень і виданих ними актів було видалено хворі та аварійні дерева в парку вздовж Берестейського проспекту. На їхнє місце політехніки висадили 52 дуби, які подарували випускники університету.

Власними силами було проведено ремонтно-відновлювальні роботи з очищення фасадів 1-го та 4-го навчальних корпусів. Також виконано ремонт фасаду 35-го навчального корпусу та огорожі.

У поточному році планується провести благоустрій між навчальними корпусами №7 та №16, продовжити реалізацію проєкту з благоустрою території "Парку Нескорених", відновити дорожнє покриття в Студмістечку.

Слід відзначити, що вся господарська робота здійснювалася у тісній співпраці з Радою з питань розвитку університету, на якій обговорювалися та затверджувалися проєкти благоустрою та приймалися рішення щодо їхнього фінансування.

Утримання матеріальної бази Студмістечка КПІ в 2023 році

Студмістечко є складним соціальним організмом, в якому компактно розташовано 21 студентський гуртожиток.

Основну складову надходжень Студмістечка становить частка від оплати студентами послуг за проживання, що складає 65 млн грн. А основну складову загальних його витрат – витрати на комунальні послуги – понад 48 млн грн.

Розподіл ремонтно-відновлювальних робіт у Студмістечку становить:

- БЕК – 22%;
- Ремонтно-будівельна дільниця служби експлуатації студмістечка – 50%;
- сторонні організації – 28%.

Головні зусилля при цьому спрямовано на поліпшення умов проживання студентів: проведено косметичний та капітальний ремонт кімнат в гуртожитках №№4, 16, 14, 20, 12, 3; виконано ремонт спортзалу 7-го гуртожитку; встановлено шлагбауми біля гуртожитків №№3, 11, 22; встановлено водостоки біля гуртожитку №10; відремонтовано ганок гуртожитку №10 тощо.

Витрати на комунальні послуги. Споживання енергоносіїв КПІ ім. Ігоря Сікорського у 2021-2023 роках

Витрати на комунальні послуги за минулий рік склали 6,5% бюджету університету.

Минулого року змінилися деякі тарифи. На теплову енергію для навчальних корпусів вони зросли на 23%, а для гуртожитків залишилися незмінними. На електричну енергію для навчальних корпусів зросли на 19,6%, а для гуртожитків – на 36,36%.

На холодну воду як для корпусів, так і для гуртожитків ціна не змінилася.

Загальна вартість спожитих у минулому році енергоресурсів склали 139,38 млн грн, що на 25 млн грн (або 22%) більше, ніж у 2022 році.

Таким чином, торік університетом спожито:

- теплової енергії – на суму 76 млн грн;
- електричної енергії – на суму 49 млн грн;
- холодної води – на суму 14,5 млн грн;
- природного газу – на суму 271 тис. грн.

Отож минулого року порівняно з 2022 роком в університеті відбулося зростання споживання теплової енергії на 22,5%, скорочення споживання електричної енергії на 1,4%, зростання споживання холодної води на 5,1% і скорочення споживання природного газу на 60%.

Електроспоживання

Витрати на оплату спожитої електричної енергії склали 34,3% від загальних витрат на комунальні послуги. Її споживання у навчальних корпусах зросло на 3,25% і скоротилося на 17,4% у Студмістечку. Така динаміка пов'язана зі збільшенням працівників та студентів у навчальних корпусах у зв'язку із впровадженням змішаної форми навчання та ощадливим використанням електроенергії у Студмістечку.

Водоспоживання

Витрати на оплату спожитої холодної води склали 10,4% від загальних витрат на комунальні послуги. У Студмістечку зменшено споживання холодної води на 1,87%, але в навчальних корпусах воно зросло на 31,63%. Зростання обумовлене збільшенням працівників у навчальних корпусах і відновленням роботи лабораторного та наукового фонду.

Теплоспоживання

Витрати на оплату спожитої теплової енергії в 2023 році склали 54,1% від загальних витрат на комунальні послуги.

Торік збільшилось споживання теплової енергії навчальними корпусами на 13,81%, у гуртожитках – на 38,47%. Це відбулося через подачу теплоносія із завищеними параметрами, що, з іншого боку, дозволяє зменшити використання обігрівачів у навчальних корпусах і, тим самим, розвантажити енергосистему.

Енергозбереження

Основну увагу в питаннях енергозбереження було зосереджено на заміні старих вікон на енергоефективні, розробку та впровадження маловитратних заходів з енергоефективності. Загалом на заходи з енергозбереження торік витрачено 3,2 млн грн.

Продовжувалося встановлення металопластикових вікон та дверей вхідних груп. У навчальних корпусах та гуртожитках здійснено їхню заміну на суму 3,2 млн грн, загальною площею 665 кв. м.

Слід відзначити, що в поточному році планується відновити роботу дільниці з виготовлення металопластикових конструкцій, що в подальшому дасть змогу збільшити об'єми заміни старих вікон на нові та енергоефективні. Це в підсумку заощадить кошти на споживання університетом теплової енергії.

Для забезпечення стабільної роботи теплових мереж університету було своєчасно проведено ревізійні роботи обладнання ГПП фахівцями відділу головного механіка. Додатково проведено оптимізацію їхньої роботи зі зменшення витрат теплоносія, що дозволить економити 5-10% від загальних витрат.

У звітному періоді для підготовки даних для обміну ламп розжарювання на світлодіодні було проведено інвентаризацію освітлювального обладнання. Також з метою оптимізації використання енергоресурсів в університеті проведено аудит навчальних корпусів на предмет ефективного використання енергоресурсів.

У 2023 році у ЦФВС "Політехнік" встановлено нові наоси з частотним регулюванням, що дозволить економити до 600 тис. грн на рік.

Для забезпечення коректного обліку спожитої холодної води та на заміну морально застарілих лічильників, термін повірки яких закінчився, було закуплено та встановлено власними силами 20 водолічильників з можливістю дистанційного зняття показників.

Служба енергоменеджменту виконала важливу роботу з вибору та закупівлі генератора з автоматичним включенням резерву для забезпечення резервним джерелом електроживлення системи опалення 22-го навчального корпусу на випадок стабілізаційних відключень електроенергії. У такий спосіб вдалося поєднати автономну систему опалення цього корпусу з міською системою опалення на час знеструмлення та блекаутів.

Також виконано розрахунки кошторису витрат на утримання електричних мереж спільного використання. За результатами розрахунку для КПІ відшкодовано 1,2 млн грн від ДТЕК.

Протягом року до системи віддаленого моніторингу підключено всі вузли обліку холодної води навчальних корпусів. Це дозволяє не лише проводити спостереження та фіксацію енергоспоживання об'єктами університету в онлайн-режимі, але й своєчасно виявляти першопричини перевитрат і створює можливість оперативного впливу на їхнє усунення та мінімізувати витрати на оплату послуг вододостачання.

У зв'язку з неправомірним підняттям ціни за електричну енергію постачальниками, СЕМ спільно з ДЕФ та юридичним управлінням захистили інтереси університету і зберегли за серпень-вересень 2023 року 1,7 млн грн, за жовтень – грудень 2022 року – 1,2 млн грн.

План заходів з енергоефективності на 2024 рік передбачає пошук альтернативних джерел енергії для забезпечення навчального процесу в університеті, термомодернізацію будівель, дистанційний енергомоніторинг, модернізацію електричного та теплового господарства.

Пожежна безпека

Пожежній безпеці на території та на об'єктах університету приділяється велика увага: регулярно проводяться інструктажі, розроблено відповідні інструкції та пам'ятки, що доводяться до співробітників університету. Щоквартально перевіряється працездатність автоматичних систем пожежної сигналізації. Особлива увага – студентським гуртожиткам.

На протипожежні заходи протягом 2023 року використано 1,6 млн грн. При цьому проведено перевірку та випробування пожежних гідрантів; замовлено послуги з технічного обслуговування системи пожежної сигналізації в навчальних корпусах та гуртожитках; замовлено проєктну документацію на виконання протипожежної автоматики корпусів №№17, 28; проведено технічне обслуговування вогнегасників; закуплено вогнегасники та протипожежний інвентар; проведено навчальні тренування з пожежної безпеки із залученням спецтехніки.

Екологічна безпека

Протягом року відділ екологічного контролю проводив щорічний обов'язковий контроль стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та контроль концентрації забруднюючих речовин на межі санітарно-захисної зони Університету; організував процес утилізації 4-х тон хімічних речовин та збір 24-х тис. відпрацьованих ламп, які містять ртуть, для подальшої утилізації; організував спільно з КО "Київзеленбуд" роботу з природного відновлення дуба віком понад 250 років.

У поточному році на виконання Закону України "Про відходи" в університеті заплановано відновлення програми сортування сміття. Планується організувати окремий збір пластику, скла та паперу. Цей проєкт є привабливим з економічної точки зору, оскільки призведе до скорочення витрат на вивезення сміття, та є дуже важливим для збереження чистоти нашого довкілля.

Автотранспортне підприємство

Автотранспортна дільниця працює на засадах господарського розрахунку. Її видавки у 2023 році зросли на 32,1%, водночас доходи зросли на 30,29%.

У 2023 році на автотранспортній дільниці відновлено 2 одиниці техніки.

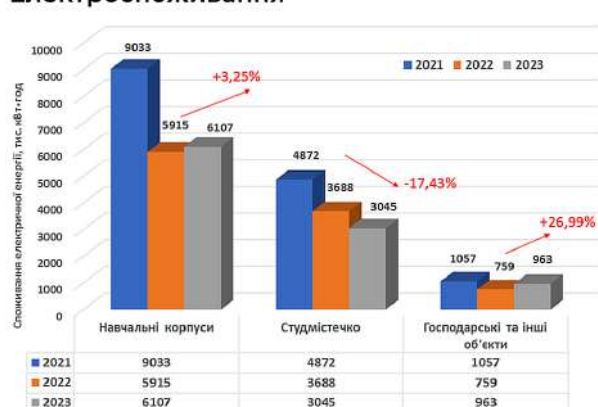
Для забезпечення виконання ряду робіт власними силами в університеті було придбано 2 одиниці спецтехніки – автовишку та сміттевоз.

Всього від сторонніх юридичних та фізичних осіб за надання платних автопослуг отримано майже 1,12 млн грн. Це свідчить про позитивну динаміку в роботі підприємства.

Слід продовжити оновлення рухомого складу автотранспортної дільниці, передусім спецтехніки – маніпулятора розвантаження/завантаження та спецтехніки для очищення снігу і прибирання пішохідних доріжок.

стор. 5

Електроспоживання

Водоспоживання

Теплоспоживання

стор. 4

Департамент майнових і соціальних питань

Надзвичайно важливою для університету є робота Департаменту майнових і соціальних питань.

Центр студентського харчування

Забезпечено відкриття їдальні у корпусах №№ 1, 24, 27, 31 з організацією послуг з харчування студентам та працівникам університету. Протягом року щоденно надавали послуги з харчування курсантам ІСЗІ.

Відділ організаційної роботи

Через війну оздоровчий сезон у 2023 році було скасовано. Відділ організаційної роботи впродовж року працював над збереженням інфраструктури баз відпочинку та опікувався підтриманням належного стану їхніх будівель і прилеглої території. Було проведено заходи із забезпечення енергоефективності, встановлено енергозберігаючі світильники та лампи.

Відділ закупівель

Для організації безперебійної роботи університету та забезпечення життєдіяльності усіх його ланок наполегливо працював колектив відділу закупівель. Було проведено 1061 процедуру закупівлі, укладено 960 угод, виконано аналіз та перевірку 397 моніторингів цін з підтвердженням вказаної в них інформації. Показник "пропозиція на торги" склав 2,37, що на 27% перевищує середній показник по Україні.

Відділ матеріально-технічного постачання

Важливу роль у здійсненні планових закупівель підрозділами університету відіграє відділ матеріально-технічного постачання. Він координує постачання товарів та послуг загальноуніверситетських підрозділів, а саме: інформує про постачання товарів, наявні залишки, перерозподіл, контролює отримання і оплату товарів. Упродовж року працівники відділу опрацювали понад 850 заявок.

Відділ контролю використання площ

Систематично проводилися роботи щодо контролю за ефективним використанням площ в університеті. Площа навчальних корпусів становить 352 737,5 кв. м, з яких 168 106 кв. м виділено для навчальної діяльності та 5 536 кв. м – для наукової. Протягом звітного періоду в університеті здається в оренду 3 701 кв. м, за що університет торік отримав 3,02 млн грн.

Погодження питань з надання приміщень в оренду колегіально приймається орендною комісією університету, після чого направляється для прийняття рішень до Фонду державного майна України.

Соціально-побутовий відділ

У відділі соціальної роботи ведуться облікові справи постраждалих від аварії на ЧАЕС. В університеті 49 таких осіб.

Було організовано профілактичний медичний огляд працівників, що працюють в шкідливих умовах. Його пройшли 155 працівників.

Центр фізичного виховання та спорту

У цей непростий для України час Центр фізичного виховання та спорту "Політехнік" продовжує працювати. Із запровадженням на початку року змішаної форми навчання різко зросла кількість студентів, які виявили бажання займатися спортом.

У Центрі сформовано 13 спортивно-оздоровчих секцій, які відвідують близько 500 студентів, а також збірні команди з 10-ти видів спорту.

За звітний період тут за участі збірних команд КПІ пройшли 6 турнірів та чемпіонатів ЗВО м. Києва та 5 – чемпіонатів України; 1 Кубок України; 5 – змагань міського рівня та 2 міжнародних змагання.

На базі ЦФВС було проведено 4 благодійних турніри з футболу та 1 з футзалу на підтримку Збройних Сил України. У турнірах взяли участь команди ветеранів, студентів, служби безпеки КПІ, поліції Солом'янського району столиці та СБУ. На них вдалося зібрати близько 30 000 гривень благодійних внесків, які були перераховані Благодійному фонду підтримки Збройних Сил України "Київський політехнік".

Утримання та розвиток матеріально-технічної бази Центру здійснюється за рахунок надання платних спортивних послуг фізичним та юридичним особам, за що у 2023 році було отримано надходжень у сумі 7,9 млн грн, що на 61,5% більше, ніж за попередній рік.

Упродовж року в ЦФВС проведено значну кількість ремонтно-відновлювальних робіт: ремонт холу, косметичний ремонт футзального та волейбольного залів. Також замінено насосне обладнання великого та малого басейнів, що дало змогу покращити якість води та суттєво збільшити енергоефективність будівлі. Виконано й заміну освітлення на великому футбольному полі.

А ще розроблено проєкт відкритих ігрових майданчиків з пляжних видів спорту, роботу з реалізації яких планується завершити у травні поточного року. Вони стануть першими майданчиками з пляжного футболу та волейболу на правобережжі Києва.

Для забезпечення проведення змагань з різних видів спорту різного рівня та забезпечення конкурентоздатності Центру серед мережі сучасних спортивних закладів м. Києва потрібне суттєве оновлення його матеріально-технічної бази: слід здійснити реновацію будівлі та інженерних мереж, капітальний ремонт чаші басейну та футбольних полів.

Охорона праці

Варто відмітити й роботу, яку проводили працівники відділу охорони праці.

Упродовж звітного періоду університет без зауважень пройшов перевірку стану охорони праці та промислової безпеки Центрального міжрегіонального управління Державної служби з питань праці. Відділ систематично проводив внутрішні перевірки стану охорони праці у підрозділах.

У 2023 році проведено позапланову атестацію 7-ми робочих місць із визначенням шкідливих виробничих факторів та встановленням компенсації працівникам за шкідливі умови праці. Зокрема, атестовано нові робочі місця для працівників автотранспортного підприємства, які працюють на придбаних нещодавно автовищці та сміттєвозі.

Служба захисту інформації

З огляду на особливості нинішньої ситуації закінчити свій звіт варто безпековими питаннями, зокрема результатами роботи новоствореної служби захисту інформації (СЗІ).

Її створено у червні минулого року. За час її роботи було розроблено низку розпорядчих документів, які визначають статус служби, порядок її діяльності та взаємодії з підрозділами університету.

Для координації робіт із захисту інформації у підрозділах університету відповідним наказом було визначено відповідальних осіб.

Першочерговим завданням СЗІ стало створення і розвиток системи управління захистом інформації в університеті. У процесі роботи служби проєкт такої системи було розроблено та затверджено на засіданні Координаційної ради з питань захисту інформації.

Окрім системи управління також було розроблено та затверджено схему моніторингу вразливостей університету щодо використання інформації, яка передбачає взаємодію служби захисту інформації з іншими підрозділами.

Виконано об'ємну роботу щодо категоріювання автоматизованих систем (АС) університету. За її результатами було виділено три класи автоматизованих систем. Запроваджено комплексну систему захисту інформації, що охоплює автоматизовані системи класів АС 1-3 та дозволяє безпечно користуватись даними вищезазначених систем.

Отримано експертні висновки на відповідність декількох АС університету (СЕД Мегаполіс, Персонал-ЗВО) вимогам забезпечення захисту інформації.

Спільно з системними адміністраторами АС проведено роботу з відстеження 983 фактів розсилки спаму та спроб пошуку вразливостей на інформаційних ресурсах університету.

За усіма напрямками діяльності перелічених вище департаментів та їхніх підрозділів затверджено пріоритетні для університету плани робіт на 2024 рік.

План роботи з цивільного захисту на 2024 рік

1. Продовження виконання завдань щодо забезпечення цивільного захисту в умовах правового режиму воєнного стану.
2. Планування розподілу місць у захисних спорудах цивільного захисту між структурними підрозділами залежно від особливостей освітнього процесу.
3. Організація та проведення спеціального об'єктового тренування цивільного захисту.
4. Участь в організації підтримання в готовності до використання захисних споруд цивільного захисту у разі оголошення повітряної тривоги.
5. Участь в організації пунктів незламності для забезпечення можливості обігріву та підзарядки у разі стабілізаційних відключень електроенергії.

План роботи департаменту безпеки на 2024 рік

1. Забезпечити експлуатацію технічних систем контролю та управління доступом в навчальних корпусах.
2. Продовжити встановлення сучасних камер відеоспостереження на території Університету та впровадити відповідне програмне забезпечення для здійснення більш ефективних заходів безпеки.
3. Оновлення серверів та програмного забезпечення для системи відеоспостереження на території Університету.
4. Виявляти в Інтернет мережі неправдиву/недостовірну інформацію, яка спрямована на підрив іміджу Університету та передавати її до компетентних органів.
5. Забезпечити працівників Департаменту безпеки сучасними технічними засобами зв'язку та комунікаціями.
6. Забезпечити навчання працівників Департаменту безпеки для покращення професійних здібностей.
7. Організувати систематичні перевірки території Університету згідно плану на 2024 рік з представниками правоохоронних органів.
8. Оновлення існуючої системи охоронної сигналізації на об'єктах університету з використанням сучасного програмного забезпечення та обладнання U-Prox.

План роботи департаменту господарської роботи на 2024 рік

1. Модернізація індивідуальних теплопунктів у корпусах.
2. Заміна вузлів обліку теплової енергії у навчальних корпусах.
3. Заміна вузлів обліку холодної води у навчальних корпусах.
4. Заміна кабельних ліній 10 кВ (РП 226-ТП6669 №1 і №2, ТП 3923 – ТП 3643, РП 226-ТП5284, ТП5009-ТП5284).
5. Заміна силових магістралей у підвальному приміщенні корпусу №7.
6. Капітальний ремонт будівельної частини ТП 4480, 4397, 3643.
7. Модернізація системи опалення зони А-2 навчального корпусу №7.
8. Заміна вікон на енергоефективні у навчальних корпусах та гуртожитках.
9. Розвиток системи автоматизованого обліку енергоресурсів.
10. Пожежна безпека.
11. Ремонт та заміна обладнання бювету для підтримання резервного джерела води на випадок блекауту.
12. Монтаж та капітальний ремонт системи пожежної сигналізації, системи оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей в навчальних корпусах та гуртожитках.
13. Продовження підсилення фундаментів навчального корпусу №12.
14. Проведення робіт по благоустрою території Університету.
15. Продовження ремонту покрівлі навчального корпусу №4.
16. Реконструкція корпусу №6а (Державний політехнічний музей).
17. Капітальний ремонт ліфтів у навчальних корпусах 5 та 7.
18. Продовження роботи з дотримання законодавства в галузі охорони довкілля.

План роботи департаменту майнових та соціальних питань на 2024 рік**1. У напрямку роботи з соціальних питань:**

- організувати виконання плану роботи та розвитку оздоровчих підрозділів на 2024 рік;
- розвивати нові та підтримувати існуючі види надання послуг для популяризації Оздоровчих підрозділів серед студентів та працівників університету;
- підвищення рівня енергозбереження підрозділів соціального напрямку;
- підсилити роботу з модернізації матеріальної бази підрозділів харчування та оздоровлення університету для покращення рівня надання послуг;
- впровадження нових форм надання послуг з оздоровлення та харчування;
- підтримка існуючих та впровадження нових соціальних проєктів в університеті;
- організувати виконання Програми розвитку інклюзивного навчання «Освіта без обмежень».

2. У напрямку роботи з питань використання площ, закупівель та матеріально-технічного постачання:

- проводити заходи щодо раціонального використання площ університетського комплексу;
- організувати комплекс робіт для збільшення надходжень коштів за рахунок оренди;
- систематизувати роботу відповідальних за закупівлі у підрозділах для скорочення терміну закупівлі та підвищення якісних показників товарів чи послуг.

План роботи ЦФВС "Політехнік" на 2024 рік

1. Поточний ремонт: вбиралень центру (чоловіча та жіноча).
2. Поточний ремонт: спортивного залу аеробіки.
3. Ремонт зовнішнього покриття футбольного поля.
4. Закінчення роботи над спортивними об'єктами з пляжних видів спорту.
5. Заміна фільтрувального обладнання басейнів.

План роботи з охорони праці на 2024 рік

1. Проведення перевірок стану охорони праці структурних підрозділів та проведення планової перевірки Держпродспоживслужбою.
2. Відповідно до розділу III Типового положення про Порядок проведення навчання і перевірок знань з питань охорони праці від 26.01.2005 № 15 провести для працівників, зайнятих на роботах підвищеної небезпеки, спеціальне навчання і перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.
3. Проведення вступного інструктажу з охорони праці з працівниками, здобувачами вищої освіти, зарахованими на перший курс першого (бакалаврського) та перший курс другого (магістерського) рівня вищої освіти факультетів та інститутів, прийнятими до КПІ ім. Ігоря Сікорського.
4. Атестація робочих місць для працівників університету.

План роботи із захисту інформації на 2024 рік

1. Створення КСЗІ на автоматизовані системи класу «1» для обробки персональних даних у кількості 8 шт.
2. Розробка технічного завдання на створення КСЗІ Автоматизованої системи персонального обліку та аналізу «Персонал» версії «Персонал ЗВО» та проведення передпроектних заходів зі створення КСЗІ.
3. Взаємодія з підрозділами університету з питань організації захисту інформаційних ресурсів.
4. Розробка технічних завдань на створення КСЗІ пріоритетних автоматизованих систем.

Найстаршому альпіністу України Івану Кашину – 100 років! З них понад 60 – разом із КПІ

У Київському будинку вчених відбулось вшанування 100-річчя альпініста Івана Андрійовича Кашина та вручення йому сертифіката Національного реєстру рекордів України в номінації "Найстарший альпініст України". Видатний спортсмен, тренер, легенда українського спорту працював у Київській політехніці з 1959 до 2023 р.

Вручення Івану Кашину сертифіката Національного реєстру рекордів України

Усе життя Івана Андрійовича пов'язано зі спортом. Призер та переможець чемпіонатів СРСР і УССР, майстер спорту з альпінізму, чудовий акробат і гімнаст. За плечима ветерана – довгий і складний професійний та життєвий шлях, тисячі учнів і послідовників. У суботу, 20 січня 2024 року, ювіляр у Київському будинку вчених щедро роздавав по-мішки і невимучено спілкувався з гостями. Із запалом розповідав історії зі свого спортивного минулого, з тим самим завзятим блиском в очах, який пам'ятають учні та колеги, що зійшлися привітати іменинника. Разом дивилися фільми і світлина з минулого – ключовим, ясна річ, було фото зі стійкою на руках на фоні Ельбрусу. Іван Андрійович розповів, що це взагалі була фішка – він робив так на кожній вершині. А як же шов до тих вершин?

Хлопчина з околиці. Народився Іван Кашин у Києві 18 січня 1924 року у робітничій сім'ї. У 1941 р. закінчив 9-й клас 71-ї школи. Влітку працював на спорудженні оборонних рубежів на підступах до Києва. До 1945 р. перебував у місті, не працював і не навчався (за версією, оприлюдненою в часи незалежності, – був вивезений на примусові роботи до Німеччини, після повернення замовчував цей факт, остерігаючись репресій, з цієї ж причини не міг вступити до провідних вишів, згодом – поїхати на міжнародні змагання).

У 1945 р. закінчив підготовче відділення при Київському гідромеліоративному інституті, куди і вступив на навчання (за іншою версією – закінчив підготовчі курси при КПІ). Наступного року перевівся до Київського інституту фізкультури, який закінчив у 1950 р. та за направленням поїхав працювати до Вінницького медичного інституту на кафедру фізвиховання. Згодом він переводиться до Київського медінституту та переїздить у Київ. З 1959 р. – працює в КПІ, з перервами на відновлення та лікування після травм – аж до 2023 р. Понад 60 років!

В архіві КПІ збереглася характеристика, датована 1972 р. "І.А.Кашин проявив себе кваліфікованим викладачем, що добре володіє методикою проведення практичних занять. Підготував кілька десятків спортсменів-розрядників, зокрема: кандидатів у майстри спорту – 3, спортсменів 1-го розряду – 29, 2-го – 67, 3-го – 129, юнацького розряду – 187, інструкторів на громадських засадах – 89, спортивних суддів – 77. Він є тренером збірних команд з акробатики й альпінізму, які під його керівництвом неодноразово займали призові місця на змаганнях міського й республіканського рівня.

У зимовий і літній час організує і проводить збори з гірськолижної підготовки і скелелазіння в Карпатах і на Кавказі. В честь 50-річчя створення СРСР разом з групою альпіністів КПІ здійснив сходження на Казбек (п'ятитисячник на Кавказі) і встановив там вимпел спортклубу КПІ".

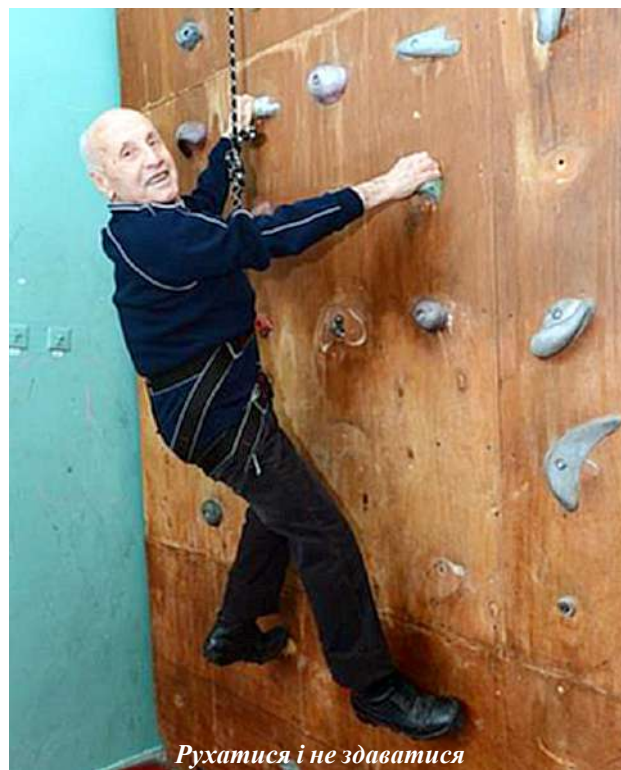
Закоханий у гори. Іван Андрійович залюбки розповідає про перше знайомство з горами: "В інституті фізкультури

займався гімнастикою й акробатикою. Тренувався разом з Володимиром Моногаровим, з ним і потрапив на Кавказ у 1947 р. Добиралися на перекладних. Спочатку – до Харкова, потім на дахах товарних вагонів – до Ростова й Нальчика. Звідти – "полторкою" (так називали 1,5-тонну вантажівку), розгрібаючи обвали-завали по дорозі.

В ущелині Адил-Су розташувалася українська школа інструкторів з альпінізму (один військовий намет), очолювана М.Т.Погребельським. Михайло Тимофійович був набагато старший за нас, до революції служив в армії, був офіцером. Його знали як дослідника "білих плям" Тянь-Шаню. Для ночівлі нам видали окопні мішки (трофейна амуніція – ватний мішок на лямках, понизу обшитий водонепроникною тканиною, призначений для ведення бою, стоячи в окопі). Спортивного спорядження й одягу не мали: замість наплічників – звичайні мішки з лямками, з одягу – фуфайки, взуття – робочі черевики. Але у гори закохався на все життя, вони вражають".

Про той період згадує у своїй книзі "Вершини мого життя" і В.Д.Моногаров, який упродовж тридцяти років очолював Федерацію альпінізму і скелелазіння України: "Ми разом із Ванею прийшли в альпінізм. Він сильний спортсмен – акробат, спокійний, урівноважений і надійний. З великим почуттям гумору. Ваня мирно вирішував гострі питання в найзапекліших суперечках. Я завжди прислухався до думки Кашина з будь-якого питання".

Вершини. Іван Кашин мавив горами: "Гори – це щось особливе. Вийдеш на вершину – а там так тихо, що страшно ворухнутися. Таке відчуття, неначе сам Господь спостереігає за тобою". Він учасник зіркової команди "Авангард" Володимира Моногарова, яка в 1961 році після траверсу Безенгійської стіни на Кавказі стала чемпіоном СРСР. Перша українська команда – чемпіон. Іван Андрійович тоді йшов травмований, зі зламаними ребрами, бо при підготовці маршруту провалився в тріщину, що мала форму конуса, і неймовірними зусиллями самостійно вибрався звідти. До початку штурму 5-ти вершин залишалось 2 тижні. За цей час оклигав і пішов разом з командою.

Рухатися і не здаватися

Вершин у його житті – без ліку. В 1962-му – бронзовий призер після першогопроходу 5Б на пік Щуровського. Чемпіон України 1962 року в висотному класі за сходження на пік Абу Алі ібн Сіні (пік Леніна) з півдня, тричі срібний призер чемпіонатів України 1959-1960 років за сходження на піки Уллуата, Щуровського, Каракаю, і далі, і далі...

Зі спогадів. Іван Кашин: "Пам'ятаю, в наш табір приходив Віталій Абалаков. Приносив своє експериментальне

Стійка на руках на тлі Ельбрусу

альпіністське спорядження, цікавився нашою думкою і пропонував його випробувати. Запам'ятався траверс вершин Безенгійської стіни в 1961-му, бо вже висота і багато днів треба було йти з важким рюкзаком. Тоді на гребені вершини Дихтау в турі ми знайшли записку його брата Євгена. Вона була датована 1938 роком. Цю записку В.Моногаров потім переслав Віталію Абалакову в Москву.

Добре пам'ятаю пік Леніна, на який піднялися всі 38 учасників. Це було перше висотне сходження альпіністів України під керівництвом В.Моногарова, його ніхто більше не повторив. Підйом був важким і виснажливим, давалася ознака висота, однак на вершині я зробив стійку на руках (тоді я займався акробатикою й гімнастикою і міг робити подвійне сальто). Але найбільш технічно складна і незабутня для мене вершина – це Ушба".

Учасники турклубу "Глобус": "У 1980-х у "Глобусі" (табір КПІ на Кавказі) казали: дивіться, цей невеликий завжди усмінений дядечко, що трохи кульгає через важку травму, це наш начспас Кашин, він неймовірно крутий, і перший прибіжить на спаси, він майстер спорту і жива легенда альпінізму. І ти хенько розповідали історію, як він нібито злетів зі стіни Ушби через якусь незрозумілу історію з карабіном. І затримався дивом, схопившись у польоті голими руками за мотузку, здерши м'ясо до кісток, а спритний, як кіт, саме тому, що гімнаст".

"Слово "альпінізм" несло для мене, 18-річного, якесь містично-героїчне навантаження. А майстри цього спорту в мої юнацькій уяві мали бути високими широкоплечими атлетами з гордо піднятими головами і направленими в сторону снігових вершин мужніми поглядами. Іван Андрійович – коренастий, невеликий на зріст руйнував усі існуючі в моїй голові стереотипи. Розглядаю фото, де він виконує стійку на руках на фоні Ельбрусу. Таку ж стійку він виконав і на піку Леніна в 1962 році. На вершині 7134 м. Де основний масі горосходжувачів хочеться лише полежати пластом з уривчастим від нестачі кисню диханням".

Незламний. Лише після останньої серйозної травми в автоаварії, від якої Іван Андрійович ледь відійшов, він "зрадив" своєму захопленню. Але гори й досі сняться: "Беру наплічник, мотузку, гаки – й уперед, а потім прокидаєшся – і тільки на серці щемно". Та не зважаючи на всі свої травми, яких за життя було чимало, на всі негаразди, які підкидала доля, Іван Андрійович усміхнено крокує вперед і нагадує всім нам, що завжди потрібно рухатися, ніколи не здаватися та бути оптимістами і сподіватися на краще. Цій неймовірній людині ми бажаємо здоров'я, щастя і довгих літ. Ви – приклад. Для всіх. Безперечно.

Н. Ліберт, В. Михайленко

Колектив редакції газети "Київський політехнік" висловлює щире співчуття директору ННЦ ІМЯО КПІ ім. Ігоря Сікорського Марії Миколаївні Перестюк у зв'язку зі смертю її батька – відомого українського вченого Миколи Олексійовича Перестюка.

КИЇВСЬКИЙ
ПОЛІТЕХНІК

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»

<https://www.kpi.ua/kp>

Регістраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Головний редактор: Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Провідний редактор: Н.Є. ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка: І.Й. БАКУН

03056, м. Київ,
вул. Політехнічна, 14,
корп. №16, кімната № 126

gazeta@kpi.ua

(044) 204-85-95

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.